

allerede, da Skattelovene gennemførtes. Men da tav Kritiken i høj Grad. Vi vare fra vor Side næsten ene om at fremsætte den.

Nu er det glædeligt, at Erfaringen har vakt Kritiken til Live, den Kritik, der nu med Rette lyder rundt om over Skattelovene af 1903, og som mærkeligt nok og interessant nok ligesom ved en Skæbnens Ironi lyder stærkere ude fra Landet end inde fra Byerne. Det er det mærkelige, der er sket, at medens man ventede, at Skattelovene særlig skulde vende sig mod Bybefolkningen, og det gøre de ogsaa paa mange Maader, have Klagerne lydt nok saa højrostedt ude fra Landet, som fra Byerne. Men Flertallet i Folketinget og i Lands-tinget, som dog har saa megen Tilknyn-ning til Landbointeresserne, har grebet i den Grad forkert. De to Punkter i Skatte-lovne, som Klagerne særlig samle sig om, er for det første, at Hartkornsskatternes Afløsning af Ejendomsskylden har virket uretfærdig for de smaa Ejendomsbesid- dere, de smaa Jordejere, selv med de Fra- drag, der bleve gennemførte ved Skattelovene af 1903. Man har den Gang ikke været klar over, hvor langt værdifuldere de smaa Ejendomme ere end de større. Det har ikke en Gang dette Tings Landbrugere været klare over. Nu føle Husmændene sig trykkede, de føle med god Grund Ejendomsskylden i dens nuværende Form som en uretfærdig Beskatning, der er paa- lagt dem i Stedet for de gamle Hartkorn- skatter, og de frygte navnlig for Frem- tiden, naar Ejendomsskylden i Løbet af et vist Aaremaal kommer til at virke med sin fulde Tyngde. Det andet Punkt, Klagerne samle sig om, er det, at man har indskrænket det kommunale Selvstyre i meget høj Grad, en Indskrænkning som Landstinget allerede i 1898 ved den første Betænkning over de Reedtz-Thottske Skatte- love ønskede, som man den Gang profe- sterede imod fra Venstres Side, men efter- haanden lod sig forlede til at gaa med til, saaledes at det tilsidst endte med en meget stærk Indskrænkning i Kommuner- nes hidtidige gamle Frihed til at paaligne Skatterne saa retfærdigt som muligt. Nu er det sagt, og det blev ogsaa udtalt i Dag fra den højt ærede Ministers Side, at Skattelovene vel kom til at virke uretfær-

dig trykkende paa mange, særlig overfor Smaakaarsfolk, ved Ligningen i 1904, men at de ved den anden Ligning i 1905 have vist sig betydelig bedre. Dertil er at sige, at man i det Aar blev nødt til at opfinde en Mængde „Fif“, — det er det ærede Medlem for Nørresundby (J. Jensen), der har brugt dette Ord, og det er meget be- tegnende — og at opfinde en Række For- tolkninger, hvorved man dog kunde komme bort fra nogle af de værste Ulemper, som Skattelovene medførte. Ved Hjælp af disse diverse Fif og Fortolkninger har man ganske vist opnaaet, at den anden Ligning næppe er bleven saa slem som den første, men hvor længe disse Fif og Fortolkninger lade sig opretholde, er for- øvrigt et Spørgsmaal. Jeg har hørt Folk ude fra Landet sige, at Skattelovene kunne virke nogenlunde tilfredsstillende der, hvor man ikke tager noget som helst Hensyn til dem, nemlig i det man ligner paa den gamle Manér og tager saa lidt Hensyn som muligt eller slet intet til Skattelovene; saa længe det gaar, gaar det naturligvis, og saa længe vi ikke have en Regering eller andre, der ere interesserede i at skride ind, saa gaar det, men der kunde jo komme den Dag, da der blev skredet ind, og Sagen kom for Domstolene, og saa er det vist meget tvivlsomt, om de for- skellige Fif, som det ærede Medlem for Nørresundby har anbefalet, og den For- tolkning, som den nuværende højt ærede Finansminister har fremsat, ville blive god- kendte. Det er altsaa et højst usikkert Grundlag.

Men selv med disse Fif og Fortolk- ninger og med de nu stedfindende Be- stræbelser for saa vidt muligt at sætte sig ud over Skattelovene og holde sig til det gamle Grundlag, er der dog en hel Mængde Medborgere — det er en Kendsgerning — der lider under Skattelovenes Gennem- førelse. Den højtærede Indenrigsminister indrømmede selv, at der var et begrænset Tal, som led under denne. Jeg kunde nok lide at faa nærmere forklaret, hvad Mi- nisteren mener med et „begrænset“ Tal. Et Tal er, saavidt jeg ved, altid begrænset, naar man da ikke bruger Uendeligheds- tegnet. Det kan være paa Hundreder og det kan være mange Tusinder, og jeg er temmelig overbevist om, at det her drejer